

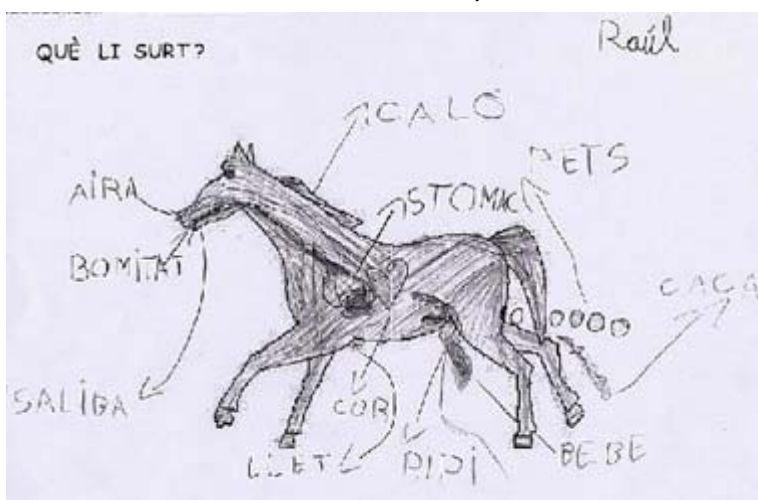
Allò que entra, allò que surt

Una possible forma d'entrar en l'estudi dels éssers vius és pensar en l'ésser viu com un espai limitat, que té una frontera que marca clarament un DINS i un FORA. A dins de tot ésser viu sempre hi ha un joc de transformacions i qualsevol cosa de DINS (el cos) té relació amb el FORA (l'entorn).

Per tant, tot ésser viu pot ser vist com un sistema obert que intercanvia constantment matèria, energia i informació amb el medi. Un sistema format per molts elements interconnectats i on el conjunt és molt més que la simple suma de les parts.

El que entra i el que surt generalment és MACRO, això vol dir que ho veiem o ho percebem, en canvi les transformacions són MICRO, no les podem ni veure ni percebre.

L'establiment de relacions entre el MACRO (per exemple veure una serp i sortir corrent) i el MICRO (les transformacions que passen dins el nostre cos perquè això passi) el podem començar a fer amb els nens i nenes a partir de la consigna "IMAGINA què deu passar". Aquest IMAGINA anirà evolucionant cap a explicacions cada vegada més formalitzades.

I per on comencem ?

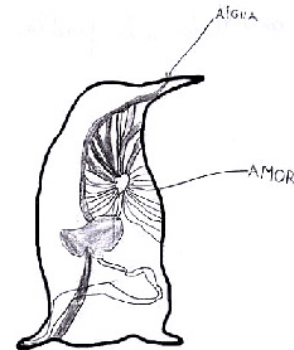
Una possible proposta que permetrà afavorir aquesta idea de lligar l'exterior i l'interior és plantejar què entra i què surt d'un ésser viu.

	Què li entra?	Què li surt?
	Fred Amor Aigua Escalfor Aliment Virus Sal	Idees Lleganyes, brossa Mocs Crits Sal de l'aigua Ràbia Plomes Brutícia (petits bitxos) Amor Amistat Ungles, urpes Pets, caca, excrements Pipí

		Ou Sang Malalties Cera de l'oïda	
--	--	---	--

Però quedar-se en la simple enumeració no aportaria res de nou. La potència de la consigna rau en la capacitat per a crear discussió que porti a relacionar l'ésser viu amb el seu medi. Aquesta conversa col·lectiva inicial pot ser enriquida per una posterior representació individual.

QUÈ LI ENTRA?

QUÈ LI ENTRA?

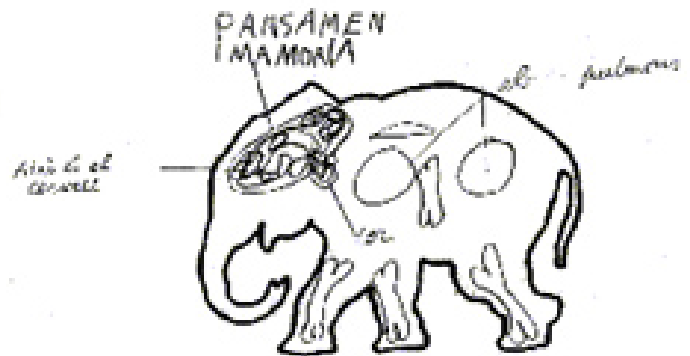
En Sergio, 6 anys, no sabia com expressar la percepció d'una sensació, ni va sortir la paraula tacte en la conversa inicial ...sinó que ho expressava així "toca l'herba" i en canvi em va explicar el que està escrit " Això és com va el tacte per aquí". I després, és molt interessant perquè diferencia la representació de tub que condueix el menjar, d'aquesta mena de corrent o descàrrega que representa la percepció d'una informació a través del tacte cap el cervell.

El retorn al grup de la interpretació de les diferents produccions individuals: què hi trobem a faltar, què podríem afegir o canviar, què ens sembla interessant... ens permetrà continuar millorant en la construcció conjunta de coneixement sobre els éssers vius. La conversa es converteix en una eina imprescindible per fer avançar als alumnes a partir d'aquest plantejament.

I de la idea general, podem passar a aprofundir en algun aspecte concret. Si ens centrem en virus, mocs, calor estarem en l'àmbit de la malaltia; si ens fixem en menjar, aigua, pets, excrements estarem en l'àmbit d'alimentació i el creixement; si ens fixem en semen, òvuls, ous estarem en l'àmbit de la reproducció; si ens fixem en crits, ràbia, amor, amistat estarem en l'àmbit de les emocions.

En la conversa sobre els excrements es passa de la idea inicial que els excrements no serveixen per res o només per trepitjar-los a la idea que serveixen d'adob, per alimentar altres éssers vius (mosques, bitxets...), és a dir, que els excrements són importants per la vida d'altres animals i plantes.

Posteriorment a la conversa es mira el vídeo i el llibre on es veu que altres animals s'alimenten dels excrements dels elefants, establint així noves relacions.

Els excrements

Conversa d'aula

1er primària

CAEP Coves d'en Cimany

D: Fa molta caca, molta caca.

M: I on va a parar?

D: A terra

M: Molts m'heu contestat que va a terra i no serveix per res. Algú pensa que serveix per alguna cosa? Nens/es: No, no serveix per res!

M: I què fa per allà escampada? No serveix per res?, o per ningú?

L: Per l'alimentació

M: Què vols dir?

L: Ha servit per alimentar-se i ara ja està

M: Vols dir que a l'elefant ja no li serveix?

L: Sí

C: Perquè mengin uns bitxets (ho he vist en una pel·lícula de dinosaures). Els bitxets es menjaven els caques

L: Per les mosques

B: Jo he vist una mosca de color verd

M: Què fan aquestes mosques verdes?

B:

A: Les caques les fiquen a les plantes i així poden créixer

M: Què penseu d'això que diu A, ho heu vist mai?

Alguns: (afirmatiu variats)

L: Un dia el meu germà es va fer caca i un gos se la va menjar

M: Ah, aleshores, com els bitxets que ha dit C, algú se les menja.

B: No serveixen per res, només per trepitjar-les

L: Quan plou es desfà la caca i aleshores... (gest de: es barreja amb el terra)

Altres: I entra la terra.

M: Oh! Hi esteu d'acord?

Varis: Sí

Le: Les femelles oloren les caques del elefants i saben si és mascle o femella, saben per l'olor si és gran o petit.

M: Mira què bé!

Lu: De vegades les caques s'assequen i es fan dures.

M: Molt bé! I aleshores...

P: Potser es fan cases.

M: Potser... Potser que mirem el vídeo i tornem a mirar el llibre on surten els bitxets.

Aquesta manera de mirar els éssers vius serveix per intentar explicar la vida de manera diferent. Permet establir un marc comú inicial ampli, per passar a parlar i aprofundir després aspectes concrets, partint de la consideració que els éssers vius realitzen fonamental tres funcions:

- Es reproduïxen (provenen d'altres éssers vius)
- Es relacionen (capten i responen a estímuls)
- Es nodreïxen (intercanvien matèria i energia amb el medi)